

Kako je na Vodostaju uništena Rembrandtova zbirka bakropisa – anegdota iz djetinjstva Imbre Tkalca

Imbro Tkalac u svojoj knjizi „Mladenačke uspomene iz Hrvatske” zapisao je jedno zanimljivo sjećanje iz djetinjstva.

Jednog dana, na tavanu obiteljske kuće na Vodostaju, pronašao je veliki svezak s listovima na koje su bili nalijepljeni bakrorezi. Donio je knjigu dolje i često ju prelistavao. Sviđali su mu se likovi na prikazima, no njegovim sestrama ti su likovi bili ružni, pa su počele trgati listove jedan po jedan. Ubrzo su ih polijepile po zidovima hodnika, a preostale listove Tkalac je izrezao nožem kako bi zadržao samo pergamentni uvez. Na kraju su sve slike poderali i raznijeli.

Deset godina kasnije, Tkalac je posjetio Beč, gdje je jednom prilikom prisustvovao razgovoru o zbirci bakroreza nadvojvode Karla, tzv. Albertina, koju je na kraju poželio razgledati. Na dan posjeta, upravitelj zbirke najprije ga je upoznao s radovima talijanskih i francuskih majstora, a na kraju mu pokazao Rembrandta. Tkalac je odmah prepoznao iste one slike koje su bile nalijepljene u svesku koji je kao dječak pronašao na tavanu. Prisjetio se i da je na svakom listu pisalo „Rembrandt”, no tada nije znao što to znači ni tko je on.

To je ispričao upravitelju, koji se zgrozio i uskliknuo: „Pa vi ste, nesretniče, uništili imetak vrijedan pola milijuna!”

Kad se vratio kući, silno je želio saznati kako se taj svezak uopće našao u njihovoj kući. Majka se tada prisjetila da je za vrijeme francuske najeзде 1809. u njihovoj kući boravio francuski intendant, markiz de Contades. Kada je Napoleon naredio povlačenje, intendant je otišao istog dana, a njegova posluga ostala je još jedan dan kako bi pokupila njegove stvari. U žurbi su ipak ponešto zaboravili – između ostalog i svezak s, kako se kasnije pokazalo, Rembrandtovim radovima.

Izvor teksta: Tkalac, I. I. Mladenačke uspomene iz Hrvatske. Karlovac : Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić”, 2002. Str. 79.

Izvor vizuala: Leitner-Ruhe, K. Rembrandt : grafike : bakropisi iz zbirke Alte Galerie, Landesmuseum Joanneum, Graz : [9.12.2008. - 15.2.2009.]. Zagreb : Muzej za umjetnost i obrt, 2008.

